

Uddhava Geetha - Chapter 8

athāsśtamō'dhyāyaḥ □

sukhaṃ aindriyakaṃ rājan svargē narakaḥ ēva cha □
dēhinaḥ yat yathā duḥkhaṃ tasmāt na ichChēta tat budhāḥ □ 1□

grāsaṃ sumrṣṭaṃ virasaṃ mahāntaṃ stōkaṃ ēva vā □
yadṛchChayā ēva apatitaṃ grasēt ājagaraḥ akriyaḥ □ 2□

śayīta ahāni bhūrīṇi nirāhāraḥ anupakramaḥ □
yadi na upanamēt grāsaḥ mahāhiḥ iva diṣṭabhuk □ 3□

ōjaḥ sahōbalayutaṃ bibhrat dēhaṃ akarmakam □
śayānaḥ vītanidraḥ cha nēhēta indriyavān api □ 4□

muniḥ prasannagambhīraḥ durvigāhyaḥ duratyayaḥ □
anantapāraḥ hi akṣōbhyaḥ stimita udaḥ iva arṇavaḥ □ 5□

samṛddhakāmaḥ hīnaḥ vā nārāyaṇaparaḥ muniḥ □
na utsarpēta na śuśyēta saridbhiḥ iva sāgaraḥ □ 6□

drṣṭvā striyaṃ dēvamāyāṃ tat bhāvaiḥ ajitēndriyaḥ □
pralōbhitaḥ patati andhē tamasi agnau pataṅgavat □ 7□

yōṣit hiraṇya ābharaṇa ambarādi
dravyēṣu māyārachitēṣu mūḍhaḥ □
pralōbhītātmā hi upabhōgabuddhyā
pataṅgavat naśyati naṣṭadrṣṭiḥ □ 8□

stōkaṃ stōkaṃ grasēt grāsaṃ dēhaḥ vartēta yāvatā □
grhān ahiṃsat na ātiṣṭhēt vṛttiṃ mādhukarīm muniḥ □ 9□

aṇubhyaḥ cha mahadbhyaḥ cha śāstrēbhyaḥ kuśalaḥ naraḥ □
sarvataḥ sāraṃ ādadyāt puṣpēbhyaḥ iva ṣaṭpadaḥ □ 10□

sāyantanaṃ śvastanaṃ vā na saṅgrhṇīta bhikṣitam □
pāṇipātra udarāmatraḥ makṣikā iva na saṅgrahī □ 11□

sāyantanaṃ śvastanaṃ vā na saṅgrhṇīta bhikṣukaḥ □
makṣikāḥ iva saṅgrhṇan saha tēna vinaśyati □ 12□

pada api yuvatīm bhikṣuḥ na sprśēt dāravīm api □
sprśan karīva badhyēta kariṇyā aṅgasaṅgataḥ □ 13□

na adhigachChēt striyaṃ prājñāḥ karhichit mṛtyuṃ ātmanaḥ □
bala adhikaiḥ sa hanyēta gajaiḥ anyaiḥ gajaḥ yathā □ 14□

na dēyaṃ na upabhōgyaṃ cha lubdhaiḥ yat duḥkha sañchitam □
bhuñktē tat api tat cha anyaḥ madhuhēva arthavit madhu □ 15□

sukha duḥkha upārjitaiḥ vittaiḥ āśāsānāṃ gṛha āśiṣaḥ □
madhuhēva agrataḥ bhuñktē yatiḥ vai gṛhamēdhinām □ 16□

grāmyagītaṃ na śruṇuyāt yatiḥ vanacharaḥ kvachit □
śikhēta hariṇāt vaddhāt mṛgayōḥ gītamōhitāt □ 17□

nṛtyavāditragītāni juṣan grāmyāṇi yōṣitām □
āsām krīḍanakaḥ vaśyaḥ ṛṣyaśarṅgaḥ mṛgīsutaḥ □ 18□

jihvayā atipramāthinyā janaḥ rasavimōhitaḥ □
mṛtyuṃ ṛchChatī asat buddhiḥ mīnaḥ tu baḍīśaiḥ yathā □ 19□

indriyāṇi jayanti āśuḥ nirāhārāḥ manīṣiṇaḥ □
varjayitvā tu rasanāṃ tat nirannasya vardhatē □ 20□

tāvat jitēndriyaḥ na syāt vijitāni indriyaḥ pumān □
na jayēt rasanāṃ yāvat jitaṃ sarvaṃ jitē rasē □ 21□

piṅgalā nāma vēśyā āsīt vidēhanagarē purā □
tasyā mē śikṣitaṃ kiñchit nibōdha nṛpanandana □ 22□

sā svairiṇyēkadā kāntaṃ saṅkēta upanēṣyatī □
abhūtkālē bahirdvāri bibhratī rūpamuttamam □ 23□

mārga āgachChatō vīkṣya puruṣānpuruṣarṣabha □
tān śulkadānvittavataḥ kāntānmēnē'rthakāmukā □ 24□

āgatēṣvapayātēṣu sā saṅkētōpajīvanī □
apyanyō vittavānkō'pi māmupaiśyati bhūridaḥ □ 25□

ēavaṃ durāśayā dhvastanidrā dvāryavalambatī □
nirgachChantī praviśatī niśīthaṃ samapadyata □ 26□

tasyā vittāśayā śuśyadvaktrāyā dīnachētasah □
nirvēdaḥ paramō jajñē chintāhētuḥ sukhāvahaḥ □ 27□

tasyā nirviṇṇachittāyā gītaṃ śruṇu yathā mama □
nirvēda āśāpāsānāṃ puruṣasya yathā hyasiḥ □ 28□

na hi aṅgājātanirvēdaḥ dēhabandhaṃ jihāsati □
yathā vijñānarahitaḥ manujaḥ mamatāṃ nṛpa □ 29□

piṅgalā uvācha □
ahō mē mōhavitatiṃ paśyata avijita ātmanaḥ □
yā kāntāt asataḥ kāmaṃ kāmayē yēna bālīsā □ 30□

santaṃ samīpē ramaṇaṃ ratipradaṃ
vittapradaṃ nityaṃ imaṃ vihāya □
akāmadaṃ duḥkhabhaya ādi śōka
mōhapradaṃ tuchChaṃ ahaṃ bhajē ajñā □ 31□

ahō mayātmā paritāpitō vṛthā
sāṅkētyavṛtṭyā'tivigarhyavārtayā □
straiṇānnarādyā'rthatṛṣō'nuśōchyā
tkrītēna vittam ratimātmanēchChatī □ 32□

yadasthibhirmimitavaṃśavaṃśya
sthūṇaṃ tvachā rōmanakhaiḥ pinaddham □
kṣarannadvāramagāramētaḥ
viṇmūtrapūrṇaṃ madupaiti kānyā □ 33□

vidēhānāṃ purē hyasminnahamēkaiva mūḍhadhīḥ □
yā'nyasmichChantyasyasmādātmadātkaṃmachyutāt □ 34□

suhṛtprēṣṭhatamō nātha ātmā chāyaṃ śarīriṇām □
taṃ vikrīyātmanaivāhaṃ ramē'nēna yathā ramā □ 35□

kiyatpriyaṃ tē vyabhajankāmā yē kāmadā narāḥ □
ādyantavantō bhāryāyā dēvā vā kālavidrutāḥ □ 36□

nūnaṃ mē bhagavān prītaḥ viṣṇuḥ kēna api karmaṇā □
nirvēdaḥ ayaṃ durāsāyā yat mē jātaḥ sukhāvahaḥ □ 37□

maivaṃ syurmandabhagyāyāḥ klēśā nirvēdahētavaḥ □
yēnānubandhaṃ nihrṭya puruṣaḥ śamamṛchChatī □ 38□

tēna upakṛtaṃ ādāya śirasā grāmyasaṅgatāḥ □
tyaktvā durāsāḥ śaraṇaṃ vrajāmi taṃ adhīsvaram □ 39□

santuṣṭā śraddadhatyētadyathālābhēna jīvatī □
viharāmyamunaivāhamātmanā ramaṇēna vai □ 40□

saṃsārakūpē patitaṃ viṣayairmuṣitēkṣaṇam □
grastaṃ kālāhinā”tmānaṃ kō’nyastrātumadhīsvaraḥ □ 41□

ātmā ēva hi ātmanaḥ gōptā nirvidyēta yadākhilāt □
apramattaḥ idaṃ paśyat grastaṃ kālāhinā jagat □ 42□

brāhmaṇa uvācha □
ēavaṃ vyavasitamatirdurāsāṃ kāntatarṣajām □
Chitvōpaśamamāsthāya śayyāmupavivēśa sā □ 43□

āsā hi paramaṃ duḥkhaṃ nairāśyaṃ paramaṃ sukham □
yathā sañChidya kāntāsāṃ sukhaṃ suṣvāpa piṅgalā □ 44□

iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ
saṃhitāyāmēkādaśaskandhē piṅgalōpākhyā’nēṣṭamō’dhyāyaḥ □